

UCHWAŁA Nr 91 RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1962 r.

w sprawie ustalania zasobów złóż kopalin dla podjęcia działalności inwestycyjnej związanej z eksploatacją złożeń kopaliny lub jej przeróbką.

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 16 listopada 1960 r. o prawie geologicznym (Dz. U. Nr 52, poz. 303) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

1. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Planowanie budowy lub rozbudowy, sporządzanie założeń inwestycji i dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy lub rozbudowy zakładu do eksploatacji złoża kopaliny lub zakładu, którego produkcja oparta jest na zaopatrzeniu z określonego złoża kopaliny, może być przedsięwzięte po uprzednim rozpoznaniu złoża i zatwierdzeniu dokumentacji geologicznej oraz przemysłowych zasobów złoża kopaliny w zakresie i w sposób określony niniejszą uchwałą.

2. Przepisy uchwały stosuje się odpowiednio, jeżeli do eksploatacji przeznaczona jest tylko część złoża lub zwąły, po robotach górniczych.

3. Przepisy uchwały nie dotyczą złóż torfu oraz nie mają zastosowania do nakładów inwestycyjnych związanych z rozpoznawaniem i ustalaniem zasobów złóż kopalin, w tym także do nakładów związanych z próbną eksploatacją złoża ropy naftowej i gazu ziemnego.

§ 2. Ustala się następujący podział zasobów złoża kopaliny:

- 1) geologiczne zasoby — przez które rozumie się całkowitą ilość kopaliny w złożu,
- 2) przemysłowe zasoby — przez które rozumie się tę część zasobów geologicznych, która może być wydobyta po uwzględnieniu strat związanych z eksploatacją złoża.

§ 3. 1. Geologiczne zasoby złoża kopaliny (§ 2 pkt 1) dzieli się na bilansowe zasoby złoża i pozabilansowe zasoby złoża.

2. Przez bilansowe zasoby złoża rozumie się geologiczne zasoby złoża, które odpowiadają kryterium bilansowości ustalonym w trybie art. 25 ustawy z dnia 16 listopada 1960 r. o prawie geologicznym. Zasoby kopaliny zawarte w filarach ochronnych ewidencjonowane są jako osobna grupa zasobów bilansowych, jeżeli odpowiadają ustalonym kryteriom bilansowości.

3. Przez pozabilansowe zasoby złoża rozumie się zasoby, których przy obecnym stanie techniki nie oplaca się lub nie można eksploatować, w szczególności wskutek:

- 1) niespełniania wymagań przemysłu w zakresie ustalonych kryteriów bilansowości (ust. 2);
- 2) szczególnie trudnych warunków technicznych wydobycia, konieczności zastosowania bardzo skomplikowanych procesów przeróbki lub niekorzystnych naturalnych warunków zalegania złoża.

§ 4. Ustala się cztery kategorie dokładności poznania zasobów złoża kopaliny: kategorie C₂, C₁, B i A, zwane dalej „kategoriami”.

§ 5. 1. Szczegółowe zasady ustalania geologicznych zasobów złóż kopalin oraz warunki, jakie powinny być spełnione dla poznania tych zasobów w poszczególnych kategoriach, określają odrębne przepisy.

2. Zakres i metodykę badań przydatności kopaliny dla określonej produkcji ustala zainteresowany minister w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Geologii.

2. Kopaliny stałe.

§ 6. Ustalenie zasobów złoża kopaliny stałej w poszczególnych kategoriach obejmuje rozpoznanie złoża i określenie na tej podstawie w dokumentacji geologicznej:

- 1) formy i budowy złoża,
- 2) granic złoża,
- 3) rodzaju i jakości kopaliny,
- 4) geologicznych i górniczych warunków wydobycia kopaliny,
- 5) ilości kopaliny w złożu z podziałem na zasoby bilansowe i pozabilansowe,
- 6) występowania kopaliny towarzyszących.

§ 7. Warunkiem zaliczenia zasobów złoża kopaliny stałej do:

- 1) kategorii C₂ — jest wstępne ustalenie danych wymienionych w § 6 na podstawie wyników uzyskanych z naturalnych odsłoneń odosobnionych robót geologicznych (w tym badań geofizycznych) oraz z metodycznych badań laboratoryjnych,
- 2) kategorii C₁ — jest ogólne ustalenie danych wymienionych w § 6 na podstawie wyników uzyskanych z robót geologicznych (w tym badań geofizycznych) wykonanych według siatki rozpoznawczej i z metodycznych badań laboratoryjnych jakości kopaliny,
- 3) kategorii B — jest ustalenie danych wymienionych w § 6 na podstawie wyników uzyskanych z robót geologicznych wykonanych według zagęszczonej siatki rozpoznawczej, z metodycznych badań laboratoryjnych jakości kopaliny, a co do złóż płytko zalegających i złóż będących w eksploatacji także z badań jakości kopaliny przeprowadzonych w skali półtechnicznej; stopień zbadania złoża powinien zapewnić rozpoznanie głównych czynników określających warunki prowadzenia prac górniczo-eksploatacyjnych,
- 4) kategorii A — jest szczegółowe ustalenie danych wymienionych w § 6 na podstawie wyników uzyskanych z górniczych robót przygotowawczych lub eksploatacyjnych oraz z badań technologicznych jakości kopaliny, przeprowadzonych w skali przemysłowej bądź w oparciu o próby z bieżącej produkcji; stopień zbadania złoża powinien zapewnić pełne wyjaśnienie czynników decydujących o sposobie prowadzenia prac górniczych i eksploatacyjnych oraz przemysłowym wykorzystaniu kopaliny.

§ 8. Ustala się podział złóż kopaliny stałych na 3 grupy w zależności od ich budowy, a mianowicie:

- 1) grupę I, do której zalicza się złoża (lub ich części) o prostej budowie i miąższości surowca w znacznym stopniu przekraczającej przyjęte granice bilansowości oraz o równomiernej jakości surowca w złożu,
- 2) grupę II, do której zalicza się złoża (lub ich części) o zróżnicowanej budowie i miąższości surowca będącej na granicy przyjętej bilansowości oraz nierównomiernej zawartości surowca w złożu,
- 3) grupę III, do której zalicza się złoża (lub ich części) o bardzo skomplikowanej budowie i bardzo dużej zmienności miąższości i jakości surowca w złożu oraz inne złoża nie mieszczące się w ramach I i II grupy.

§ 9. 1. Podjęcie działalności inwestycyjnej, o której mowa w § 1 ust. 1 i 2, związanej z eksploatacją złoża kopaliny stałej zaliczonego do grupy I i II, może nastąpić po uprzednim zatwierdzeniu bilansowych zasobów złoża, z tym że zatwierdzenie zasobów w:

- 1) kategorii C₂ — uprawnia do sporządzenia wieloletnich planów rozwoju gospodarczego,
- 2) kategorii C₁ — uprawnia do sporządzenia założeń inwestycji budowy (rozbudowy) zakładu, pod warunkiem że ilość zasobów kategorii C₁ zapewnia wydobycie co najmniej na okres amortyzacji projektowanej inwestycji,

3) kategorii B — uprawnia do projektowania i budowy zakładu, pod warunkiem że suma zasobów kategorii C₁+B zapewnia wydobycie kopaliny co najmniej na okres amortyzacji projektowanej inwestycji; wybór obszaru udokumentowanego oraz rozmiary badań w kategorii B ustala jednostka projektująca zakład w uzgodnieniu z inwestorem.

2. Zatwierdzenie bilansowych zasobów złoża kopaliny stałej zaliczonej do grupy III w:

- 1) kategorii C₂ — uprawnia do sporządzenia wieloletnich planów rozwoju gospodarczego oraz założeń inwestycji budowy (rozbudowy) zakładu,
- 2) kategorii C₁ — uprawnia do projektowania i budowy (rozbudowy) zakładu, pod warunkiem że zasoby kategorii C₁ zapewniają wydobycie kopaliny co najmniej na okres amortyzacji projektowanej inwestycji; wybór obszaru dokumentowanego oraz rozmiar badań w kategorii C₁ ustala jednostka projektująca zakład w uzgodnieniu z inwestorem.

§ 10. 1. Budowa lub rozbudowa zakładów przemysłu materiałów budowlanych oraz innych zakładów eksploatujących surowce ilaste, krzemionkowe i farby ziemne, o ile wartość nakładów inwestycyjnych nie przekracza 5 mln zł, może być podjęta na podstawie uproszczonej dokumentacji geologicznej zarejestrowanej w organie państwowej administracji geologicznej.

2. W uzasadnionych przypadkach właściwy minister może podwyższyć kwotę 5 mln zł w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Geologii.

3. Prezes Centralnego Urzędu Geologii określi zasady i tryb sporządzania oraz rejestracji uproszczonej dokumentacji geologicznej.

3. Ropa naftowa i gaz ziemny.

§ 11. Warunkiem zaliczenia zasobów złoża ropy naftowej lub gazu ziemnego do:

- 1) kategorii C₂ — jest ustalenie budowy geologicznej złoża oraz rodzaju i ilości kopaliny dla struktur, których obecność stwierdzono w obrębie ropo- i gazonośnych basenów sedymentacyjnych i zawierających horyzonty, których produktywność ustalono na sąsiednich złożach; zalicza się tu też zasoby ropy i gazu w odkrytych już złożach w oddzielnych blokach tektonicznych i horyzontach, których produktywność jest spodziewana na podstawie danych geologicznych i geofizycznych;
- 2) kategorii C₁ — jest ustalenie budowy geologicznej złoża oraz rodzaju, jakości i ilości ropy lub gazu, jak też ustalenie występowania kopaliny towarzyszących na podstawie wyników badań geofizycznych i wierceń, przy czym co najmniej w jednym otworze na nowej strukturze lub nowym horyzoncie powinna być otrzymana przemysłowa produkcja ropy lub gazu; jakość ropy i gazu oraz właściwości fizyczne kolektora powinny być wstępnie określone badaniami laboratoryjnymi lub geofizycznymi;
- 3) kategorii B — jest ustalenie budowy geologicznej złoża, rodzaju, jakości i ilości ropy lub gazu na podstawie wyników wierceń, przy czym przemysłowa produkcja ropy lub gazu powinna być uzyskana co najmniej w dwóch otworach z tego samego horyzontu; jakość ropy i gazu oraz właściwości fizyczne kolektora powinny być określone badaniami laboratoryjnymi;
- 4) kategorii A — jest ustalenie danych określonych w pkt 3 na podstawie wierceń, którymi złożo lub jego część powinna być okonturowana; do kategorii A zalicza się również zasoby otworów eksploatowanych.

§ 12. Podjęcie działalności inwestycyjnej, o której mowa w § 1 ust. 1 i 2, związanej z eksploatacją złoża ropy

naftowej lub gazu ziemnego, może nastąpić po uprzednim zatwierdzeniu geologicznych zasobów złoża, z tym że zatwierdzenie zasobów w:

- 1) kategoriach C₂ i C₁ stanowi podstawę do sporządzenia wieloletnich planów rozwoju gospodarczego; zatwierdzenie zasobów w kategorii C₁ upoważnia ponadto do działalności inwestycyjnej związanej z eksploatacją w razie występowania złoża o skomplikowanej budowie i małych rozmiarach,
- 2) kategorii B i A uprawnia do planowania wieloletniej i rocznej produkcji ropy naftowej i gazu, do planowania i projektowania inwestycji związanych z zamierzoną eksploatacją złoża, do realizacji wierceń eksploatacyjnych oraz innej działalności inwestycyjnej związanej z eksploatacją i zagospodarowaniem złoża.

4. Zasoby przemysłowe.

§ 13. 1. Inwestor obowiązany jest przy opracowywaniu wstępnego projektu budowy (rozbudowy) zakładu związanego z eksploatacją złoża kopaliny ustalić w porozumieniu z jednostką projektującą, na podstawie zatwierdzonych geologicznych zasobów złoża, przemysłowe zasoby złoża kopaliny (§ 2 pkt 2).

2. Przemysłowe zasoby złoża kopaliny zatwierdza się łącznie ze wstępnym projektem inwestycji w trybie przewidzianym do zatwierdzenia dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

3. Inwestor przekazuje do Centralnego Urzędu Geologii w terminie jednego miesiąca odpis decyzji w sprawie zatwierdzenia przemysłowych zasobów złoża kopaliny, z podaniem ilości tych zasobów.

4. Właściwi ministrowie ustalą w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Geologii szczegółowe zasady ustalania przemysłowych zasobów złoża kopaliny.

5. Przepisy końcowe.

§ 14. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów może na wniosek właściwego ministra, po zasięgnięciu opinii Prezesa Centralnego Urzędu Geologii, zezwolić na projektowanie i realizację inwestycji, mimo braku poznania zasobów złoża kopaliny z dokładnością wymaganą w niniejszej uchwale.

§ 15. Ilekroć w niniejszej uchwale jest mowa o ministrze, należy przez to rozumieć również przewodniczących komitetów i komisji, będących naczelnymi organami administracji państwowej, oraz kierowników urzędów centralnych.

§ 16. 1. Traci moc uchwała nr 740 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1956 r. w sprawie ustalania zasobów złóż kopalin celem określenia rozmiaru budowy (rozbudowy) zakładów eksploatujących złoża (Monitor Polski z 1956 r. Nr 101, poz. 1166 oraz z 1961 r. Nr 48, poz. 215).

2. Przepisy wydane na podstawie uchwały wymienionej w ust. 1- zachowują moc do czasu zastąpienia ich przepisami wydanymi na podstawie niniejszej uchwały, o ile nie są z nią sprzeczne.

§ 17. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, zainteresowanym ministrom i Prezesowi Centralnego Urzędu Geologii.

§ 18. Uchwałą wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1962 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*